

Haber-Yorum

ABD-İran Müzakereleri... Benzer Aşamalar ve Reddedilen Öneriler

Haber:

ABD Başkanı Trump, 19/5/2026 Salı günü yapılması planlanan İran'a yönelik askeri saldırının ertelendiğini duyurdu ve "ABD'nin İran'la, onun nükleer silaha sahip olmasını engelleyecek bir anlaşmaya varması için çok iyi bir fırsat var" eklemesinde bulundu.

Ayrıca İran'ın nükleer silaha sahip olmasını engelleyen bir anlaşma imzalanabilirse, yönetiminin bundan memnun olacağını açıkladı ve İran'a yönelik saldırının ertelenmesinin kısa bir süreliğine olacağını vurguladı.

Yorum:

Geçtiğimiz 8 Nisan'da taraflar arasında ateşkes ilan edilmesinden bu yana ABD-İran müzakereleri hâlâ bir çekişme ve gerilim aşamasında. Trump, her seferinde bir anlaşmaya varılması için iyi bir fırsat olduğunu söylese de, söylemlerinde tekrarlanan askeri tehditler ağır basarken, İranlı yetkililer ise ülkelerinin hedef ve taleplerinden taviz vermeyecekleri konusunda ısrarcı davranıyor.

ABD ile İran arasındaki görüşmeler birçok benzer aşamadan geçmiştir; -her aşamada- taraflar savaşı durdurmak için bir öneri sunmakta diğer taraf ise bunu reddetmektedir; süreç bu şekilde devam etmektedir; zira taraflar arasında, özellikle İran'ın nükleer programıyla ilgili belirgin görüş ayrılıkları olması nedeniyle müzakereler ciddi bir donuklukla karakterize olmuştur.

Son basın raporlarına göre Pakistanlı arabulucular, geçen pazartesi gecesi Amerika'ya 14 maddeden oluşan revize edilmiş İran'ın önerisini iletti; bu öneri esas olarak savaşın sona erdirilmesi ve ABD tarafından güvenin tesis edilmesi yönündeki müzakerelere odaklanmıştır.

Ancak üst düzey bir ABD'li yetkili, Axios istihbarat sitesine yaptığı açıklamada, İran'ın önerisinin yalnızca şekli iyileştirmeler içerdiğini ve uranyum zenginleştirmesinin askıya alınması ya da mevcut stokların teslim edilmesi konusunda ayrıntılı bir taahhüt içermediğini söylemiş ve şayet İran tutumunu değiştirmese ABD'nin "bombalar aracılığıyla müzakerelere devam etmek zorunda kalacağını" vurgulamıştır.

Görünen o ki görüşmeler, savaşın durdurulmasına yol açmayacaktır; ABD ya da İran taleplerinde ısrar edip gerek nükleer dosya gerekse Hürmüz Boğazı konusunda gerçek anlamda taviz vermemeleri durumunda, ateş dilinin yeniden alevlenmesi muhtemel görünmektedir. Peki taraflar bir anlaşmaya varılmasına yol açacak esnekliği gösterecek mi, yoksa çatışmalar eskisinden daha şiddetli bir şekilde yeniden mi başlayacak? Bu sorunun cevabını, önümüzdeki günler verecektir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Ahmed Sa'd